

VaaliJala
S♥*dämellä*
114 vuotta

VaaliJala lyhyesti

Ilkka Fritius, kuntayhtymän johtaja

Esityksen sisältö

1. Vaalijalan jäsenkunnat ja kumppanit
2. Taloudesta
3. Toimintasektorit ja palvelukapasiteetti
4. Erityishuollon asema
5. Vaalijalan arvot

Jäsenkunnat ja kumppanit

- Vaalijala on Savon erityishuoltoapiiri, jolla on jäsenkuntiensa kanssa rinnakkainen erityishuollon järjestämisvelvollisuus
- Kotipaikka on Pieksämäki eli Etelä-Savon hyvinvointialue, jäsenkuntia on 33
- Puitesopimuskuntia ja -kuntayhtymiä 10, vaativimpia kuntoutuspalveluja myydään 16 maakuntaan ympäri Suomea
- Asiakaslähetteet vammaispalveluista, erikoissairaanhoidosta, lastensuojelusta ja THL:stä
- Itä- ja Keski-Suomen YTA-alueen toimija

Taloudesta 1/2

- Vaalijalan kumulatiivinen ylijäämä v. 2020 tilinpäätöksessä oli 16,4 M€
- Ylijäämä ei ole rahana tilillä vaan sillä peruskorjattu ja rakennettu Nenonpellon osaamis- ja tukikeskusta
- Vuoden 2021 aikana palautettiin jäsenkunnille ylijäämästä 2,5 M€ ja kaikille ostajille annettiin noin 1,5M€ alennus toukokuun laskutuksesta
- Vaalijalan pitkäaikaiset velat ovat 17 M€, jotka kaikki ovat ARAn korkotukilainoja, joiden hoitokulut maksavat asukkaat vuokrissa

Taloudesta 2/2

- Vaalijalan toiminta perustuu palvelujen kysyntään, joka on kokonaisuutena kasvanut viime vuodet ja on jatkuvassa muutoksessa (näkyvät mm. budjettikasvuna)
- Tuotot koostuvat pääasiassa palvelujen suoritehinnoista
- Kuntoutuksen suoritehintojen mediaanimuutos v. 2020 – 2022 on 0-tasolla. Avopalveluissa yksikköjen suoritehinnoissa voi olla suuria muutoksia, koska jokainen yksikkö pyrkii 0-tulokseen joka vuosi
- Nenonpellon kuntoutus on yhtenäishinnoittelussa, 2*6 hintaportaat, yksikköjen kannattavuus vaihtelee
- Puitesopimuskunnat maksavat +10 % jäsenkuntahinnan yli ja ilman puitesopimusta olevat +20 %

Vaalijalan toimintasektorit

1. Nenonpellon yksiköt (noin 650 työntekijää)
2. Asiantuntijapalvelut (noin 80 tt)
3. Perusopetus (noin 30 tt)
4. Asuminen ja tekeminen (noin 560 tt)
5. Tukipalvelut (noin 80 tt)
hallinto, kiinteistöpalvelut, ict, ravintopalvelut

Sektorit 1,2 ja 3 muodostavat **osaamis- ja tukikeskuksen**

Työntekijöitä yhteensä noin **1400**

Palvelukapasiteetti

- Kuntoutuspaikkoja käytössä yhteensä 170, lasten ja nuorten kuntoutus 100 paikkaa. Jonossa kuntoutukseen noin 40 henkilöä <- vasteaika pidentynyt
- Sateenkaaren erityiskoulu Pieksämäellä
 - keskimäärin 85 oppilasta perusopetuksessa, VAATU-koulu
- Asumispalvelut 22 kohdetta+perhehoito, 400 asiakasta
 - Etelä-Savossa 11 kohdetta
 - Pohjois-Savossa 10 kohdetta
 - Keski-Suomessa 1 kohde
- Tekeminen yli 20 yksikössä, (osallisuus, päivätoiminta) asiakkaita 540 - Yksiköitä kolmella hyvinvointialueella

Vaalijalan palvelut valtakunnallisella

	2017	2018	2019	2020	01-09/2021
• Pohjois-Savo	42 %	41,4 %	36,0 %	33,5 %	36,0 %
• Etelä-Savo	38 %	36,9 %	34,3 %	29,3 %	26,2 %
• Keski-Suomi	10 %	11,0 %	12,6 %	12,6 %	11,6 %
• Pohjois-Karjala	3 %	2,0 %	1,1 %	2,1 %	1,5 %
• Muut (12 kpl)	7 %	8,7 %	16,1 %	22,8 %	24,7 %

Kuntoutuksesta euroina noin **60 %** oli valtakunnallista palvelutoimintaa vuonna 2020. Kuluvana vuotena sen osuus on kasvanut. Jäsenkuntien ulkopuolelta palvelujen ostot noin 26 M€.

Vaativan erityis huollon as ema palvelukentäs s ä

- Erityishuollon vaativat hoito- ja kuntoutuspalvelut ovat palveluja, jotka tuotetaan lain kehitysvammaisten erityishuollosta (23.6.1977/519) mukaisena laitoshoitona tai sisällöllisesti niihin rinnastettavana avopalveluna
- Asiakas on vaativien erityishuollon palvelujen tarpeessa silloin, kun terveyshuollon palvelut tai muut sosiaalihuollon palvelut eivät ole hänelle riittäneet.
- Palvelujen saanti **EI** perustu diagnoosiin
- Vaalijala yksi palvelujärjestelmän perälaudoista

Korjaavas ta ennakoivaan

- Vaalijalan resursseista noin 80 % on kiinnitetty korjaaviin palveluihin, tilanne on pysynyt viime vuodet ennallaan
- Tulevaisuuden sote-keskuksessa tulee pystyä ennakoimaan hyvin asiakkaidensa ja heidän perheidensä tulevaisuutta erilaisten skenaarioiden kautta ja puuttua tapahtumiin
- Erityispalvelujen keihään kärki on työssä mukana
- Asiantuntijoita on jatkossakin YTA:ssa niukasti, joten osaamisen saaminen työ edellyttää liikkuvuutta ja digitalisaatioita
- Vaalijalalla on pitkäaikainen kokemus liikkuvuudesta ja nyt myös etätyöskentelystä

Vaalijala ja hyvinvointialueet

- Sote-lainsäädännön peruslähtökohta on se, että sote-palvelut hajoitetaan hyvinvointialueille
- Hyvinvointialueet voivat kuitenkin sopia toisin
- Yhteistyöalueen (nykyinen KYS erva) sopimus on pakollinen eli asioista on yhteistyöalueiden sovittava
- Vaalijalan tavoite on, että sen brändi ja palvelutoiminta jatkaa kokonaisuutena eli palvelujen käyttö on yhteistyöalueiden välistä kaupankäyntiä kuten esimerkiksi KYS
- Neuvottelut käynnistetään 1.11.2021

Vaalijalan arvot

- **Ymmärtäminen ja vuorovaikutus**
 - Jokaisella ihmisellä on oikeus tulla ymmärretyksi ja ymmärtää, mitä hänen ympärillään tapahtuu. Silloin kun puhetta ei ole, käytössä ovat puhetta korvaavat muut kommunikaatiokeinot
- **Vastuullisuus**
- **Osaavuus**

www.vaalijala.fi www.facebook.com/vaalijala

www.instagram.com/vaalijalainsta/

www.aidostileveammathartiat.fi